

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. 2. An promissio externa, verbis fieri debeat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

materiam voti; ergo. *Deinde ducere pauperem*, ut ab egestate liberetur, est eleemosyna, quæ sine dubio est apta materia voti.

Resp. Neg. ant. nisi conjunctum eadæ sub votum conditionaliter, nimirum, *si duxero aliquam*. Nam aliàs, si matrimonium cum paupere absolute & individue promittatur, opus bonum secundum se vitiat ex adjuncto, & ex parte voti adest determinatio ad statum imperfectiorem. Et licet dem, quod ducere pauperem, *ut ab egestate sublevetur*, sit quædam eleemosyna, hæc tamen non est idonea voti materia, quando ratione adjuncti indivisibiliter trahit determinationem, ad statum imperfectiorem. Ad probat. Resp. illud votum; *ducam vitam continentem*, vel *ducam pauperem ex intentione voventis dupliciter fieri posse*. 1. determinatè de qualibet parte disjuncti, si alterum non eligit. 2. si saltem secunda pars disjuncti, sit sub conditione v.g. *vel ducam vitam continentem, vel si duxero uxorem, ducam pauperem*. In primo casu votum non valet. Nam, si non eligit vitam continentem, jam ex parte voti adest absoluta determinatio ad statum imperfectiorem: in 2. verò casu votum valet, quia sic, licet non eligit vitam continentem, adhuc ex parte voti non adest absoluta determinatio ad statum imperfectiorem, seu matrimonium, cum, salvo voto, possit non inire matrimonium.

§8. Dices 3. Juramentum promissorium, factum mulieri pauperi de ea ducenda, ut ab egestate sublevetur, valet; ergo etiam valet votum factum DEO de ducenda paupere, ut ab egestate levetur: pat. conseq. quia non minus hæc votiva promissio, quàm illa jurata, emittitur in favorem hominis. Resp. C. ant. Neg. conseq. quia ut promissio *homini facta* acceptetur, & obliget, non requiritur, quod sit de bono perfectiori, ut ex se patet; secus est de promissione *facta DEO*. Et ideo, si promissio, quæ ponitur in antecedenti, fieret DEO, invalida esset, quod voventem ex obligatione à DEO acceptata faceret descendere ad imperfectiorem statum, consequenter ad materiam voto, seu promissioni *DEO facta* non idoneam; quod non obest promissioni *facta homini*, ut dictum est.

Dices 4. votum factum de re bona, quæ potest ipsius esse materia, validè emittitur, licet excludat bona, vel statum perfectiorem; sed sic est in presenti casu voti, *de ducenda paupere, ut ab egestate sublevetur*: sic enim includit eleemosynam, quæ secundum se potest esse materia voti, majoris. Nam si quis voveat laxiorem Religionem, animo in ea perpetuò manendi, votum valet, licet excludat alias religiones strictiores. Resp. majorem negari, si sit de re, quæ, licet secundum se, possit esse voti materia; tamen, prout vovetur, conjungitur indivisibiliter alteri, quæ etiam relatè ad voventem, vel bonum publicum, trahit exclusionem statûs perfectioris, & descensum ad inferioriorem, ut dictum est sapius; hinc negatur, id contingere in presenti casu, licet includat eleemosynam, quia ratione indivisibiliter adjuncti excludit statum perfectiorem, descendereque facit ad imperfectiorem. Probatio majoris locum non habet. Nam conceditur valere illud votum; sed negatur, etiam impleto voto, per amplexum statûs laxioris, claudi viam transeundi ad statum perfectiorem, si talis Religiosus velit, quod secus habet in matrimonio consummato.

§. 2.

An promissio externa, verbis fieri debeat?

Resp. ad valorem Sponsalium, vel matrimonii, non requiri *determinatè verba*, quibus consensus internus, etiam in his, qui loqui possunt, exprimitur; sed sufficere verba, *vel signa*, & natus sufficienter expressivos interni consensûs, constat ex *c. Tue. 25. de Sponsal.* ibi: *nam surdi & muti possunt contrahere matrimonium, per consensum mutuum sine verbis*; quod etiam habetur in *c. Cum apud sedem 23. cod.* ubi textus ait, *surdo & muto contrahere volenti, si consensum suum exprimat aliis signis*, non debere negari: *cum, quod verbis non potest*, signis valeat declarare.

Not. tamen. 1. quod, licet verba, *quoad substantiam matrimonii*, necessaria non sint, ut dictum est; ex præcepto tamen Ecclesiæ requirantur, saltem in his, qui loqui possunt.

possunt: patet 1. ex cit. c. Tue, ibi: *necessaria sunt, quantum ad Ecclesiam, verba. c. licet, 3. de sponsa duorum*, ibi: si inter virum, & mulierem legitimus consensus interveniat, ita, ut unus alterum *verbis consuetis* expressè recipiat; & sic passim obtinet consuetudo Ecclesiæ, etiam in casu, quo contractus fit per epistolam, vel Procuratorem.

62. Not. 2. cum in prædicto casu dicimus, *requiri verba*, intelligi, *quantum ad Ecclesiam*, nimirum ut illi de mutuo consensu constet, & probari possit. Hoc enim additur ob bonum publicum, nimirum ad cavendas, vel rectius dirimendas lites, in causis matrimonialibus. Sic Barbof. in c. Tue, à n. 5. quod æquè obtinet *verbis, voce, quam scripto*, consensum exprimentibus. Hoc tamen aliqui videntur intelligere, non de *matrimonio contrahendo* (si loco verborum, propriè talium, ponantur alia signa) sed solum de *judicando*. Verum, cum judicandum sit, de matrimonio, legitimo consensu *in principio contracto*, rectius dicitur etiam tunc requiri verba propriè talia, non ad valorem, sed ad debitam in casu litis probationem, nisi signa alia sint æquè indubitata. Not. 3. non tantum surdum, vel mutum, sed etiam laborantem utroque defectu, capacem tamen instrui, de consensu requisito, nutibus exprimendo; non prohiberi; atque adeo posse matrimonium contrahere, ut constat ex Barbof. in cit. c. *Cum apud sedem n. 2.* addente, idem dicendum, licet foret surdus, mutus, & cæcus simul; intellige, si in eo foret requisita capacitas ad consensum internam, externè sufficienter exprimendum; quod tamen rarò contingit.

§. 3.

An ad externam repromissionem matrimonii sufficiat sola taciturnitas promissarii?

63. Ex dictis supra constat, acceptationem promissionis futuri matrimonii non esse naturà suà, etiam *tacitam repromissionem*; præsumi tamen comuniter talem, nisi aliunde constet acceptationem promissionis, ab acceptante factam esse solum, in quantum est in sui favorem (*habere alterum sibi obligatum*) non autem in quantum est

Tom. IV.

in præjudicium, & ad reciprocam obligationem. Quia tamen aliis quoque signis manifestari potest, acceptantis promissionem, repromissio, ideo quæstio est; an *sola taciturnitas* sit sufficiens signum repromissionis, quando uno promittente futurum matrimonium, alter tacet? Resp. in foro interno standum esse tacentis intentioni, & pronunciandum liberum, si reverà consensus internus abfuit, etiam stante tali silentio: sed nec in foro externo sufficit, seclusis aliis circumstantiis, in quibus fundetur præsumptio consensus interni. Nam taciturnitas ex se indifferens est ad *velle, & nolle*; cum frequenter fiat, quòd quis ex iusta causa, nec consentiat in alterius obligationem, nec respuat; præsertim, si contineat favorem cum onere. Hinc c. *is, qui, de Reg. jur. in 6.* rectè dicitur, *is, qui tacet, non fatetur; sed neq; negare videtur*. Nec obstat regula Juris, in 6. *Qui tacet, consentire videtur*. Nam hæc regula solum procedit de præsumptione consensus in promissionem, *quatenus continet favorem promissarii*; non autem *quatenus præjudicium*, vel reciprocam obligationem; ita Menochius de *presumpt. l. 3. presumpt. 42. n. 4.* Sanchez cum communi, *l. 1. de Mat. d. 5. n. 5.* & quoniam *eiusmodi taciturnitas* (seclusis aliis circumstantiis) ad summum est dubium signum consensus *in præjudicium consentientis*, obligatio autem in dubio inducenda non sit (est enim contra possessionem voluntatis, quã nativam suam libertatem possidet) rectè sequitur, solam eiusmodi taciturnitatem, non tantum naturà suà, sed nec præsumptione, esse reciprocè promissionem, vel consensum *in acceptantis præjudicium*; bene tamen in suum favorem præcisè. Accedit, quòd licet in foro externo fortasse sufficiat *voluntas solum præsumpta* de consensu (hoc est *voluntas, que non manifestetur, sed solum per conjecturas deprehenditur*, ut ait Pereyra in *Elucidar. n. 57.*) in matrimoniis tamen locum habere nequeat, ubi Tridentinum viget, irritans matrimonia simpliciter clandestina, consequenter matrimonia, *solum præsumpta, de consensu*.

Dices. 1. quando parentes, nomine liberorum præsentium, cum alio, vel alia contrahunt, rectè præsumitur liberorum consensus, & promissio, ex sola illorum

C

taci-